

Warszawa, dnia 23 lutego 2024 r.

BAS-WAP/WASiE/WAZSP-366/24

DS. 1700. 22. 2024
27.02.2024

Pan Minister

Dariusz Salamonińczyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena Skutków Regulacji

**zawartej w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe
oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe
(nr druku 201¹)**

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy dotyczy kwestii umożliwienia Poczcie Polskiej S.A. (jako operatorowi wyznaczonemu, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe²), uzyskania wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia pocztowych usług powszechnych, przed wydaniem decyzji przez Komisję Europejską (KE) w sprawie udzielenia pomocy państwowej. Do usług powszechnych realizowanych przez pocztę zalicza się świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym usługi obejmujące m.in. przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek listowych, w tym poleconych oraz z zadeklarowaną wartością (art. 2 ust. 1 ustawy – Prawo pocztowe).

Zgodnie z wyjaśnieniami Autorów projektu, „finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych stanowi pomoc publiczną, która może być udzielona zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji KE, wydanej w wyniku notyfikacji”. Następnie, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) w terminie

¹ Przedstawiciel wnioskodawcy: pos. Karolina Pawliczak.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1640; dalej: ustawa – Prawo pocztowe.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP.020.69.12.2024
Data wpływu 27.02.24r.

czterech miesięcy od dnia otrzymania wniosku o uruchomienie finansowania wydaje decyzję, w której ustala kwotę należnego finansowania kosztu netto.

Jak wskazano w uzasadnieniu w dniu 22 listopada 2023 r. KE przesłała tzw. *comfort letter* (list gwarancyjny), potwierdzając wstępnie i nieformalnie zgodność proponowanej pomocy publicznej dla Poczty Polskiej S.A. z prawem Unii Europejskiej. Powyższy dokument miał pozwolić na udzielenie Poczcie Polskiej finansowania kosztu netto. Prezes UKE uznał jednak, że na podstawie *comfort letter* nie może wydać odpowiedniej decyzji koniecznej do wypłacenia tej pomocy.

W ocenie projektodawcy zaproponowany w projekcie mechanizm wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług pocztowych, która będzie mogła zostać uruchomiona przed wydaniem decyzji KE, ma rozwiązać problem nieefektywnego (gdyż znacząco opóźniającego się), funkcjonowania systemu przekazywania w polskim prawie pocztowym pomocy publicznej Poczcie Polskiej S.A.

Autorzy projektu proponują również dokonanie zmian w przepisie art. 5 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo pocztowe³, który określa maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczony na finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych w latach: 2024 i 2025.

II. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, oczekiwany efekt

Projekt zakłada dodanie do ustawy – Prawo pocztowe, przepisu art. 109a ust. 1, w ramach którego zaproponowano, że wstępna płatność na poczet finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych będzie mogła być uruchomiona przed wydaniem decyzji KE, o której mowa w art. 109 ust. 4 ww. ustawy.

Uruchomienie wstępnej płatności przez ministra właściwego do spraw łączności – jak zakłada projekt – będzie następowało po uzyskaniu informacji od Prezesa UKE o kwocie kosztu netto oraz straty, zweryfikowanych przez niezależnego biegłego rewidenta (art. 109 a ust. 2 projektu). Prezes UKE obowiązany będzie przekazać

³ Dz.U. poz. 2042.

ministrowi do spraw łączności ww. informacje w terminie 7 dni od otrzymania wniosku ministra (art. 109a ust. 3 projektu).

W projekcie wskazano, że maksymalna wstępna płatność nie będzie mogła przekroczyć określonej w wyniku weryfikacji przeprowadzonej przez niezależnego biegłego rewidenta, kwoty kosztu netto, a w przypadku gdy kwota ta będzie wyższa od kwoty straty – kwoty tej straty (art. 109a ust. 4 projektu).

W projekcie przewidziano, że właściwym do udzielania wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych ze środków budżetu państwa zaplanowanych na poszczególne lata, będzie minister właściwy do spraw łączności (art. 109a ust. 5). Minister właściwy do spraw łączności został także zobowiązany do weryfikacji zgodności dokonanego finansowania w celu zapewnienia zgodności wydatkowania środków z budżetu państwa z decyzją KE. W przypadku stwierdzenia niezgodności finansowania z postanowieniami tej decyzji, finansowanie będzie podlegało zwrotowi według zasadach określonych w przepisie art. 160 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

Zastosowanie powyższych rozwiązań w ocenie projektodawcy spowoduje zmniejszenie obciążeń finansowych Poczty Polskiej S.A., jako operatora któremu będzie mogła być wypłacona wstępna płatność na poczet finansowania kosztu netto powszechnych usług pocztowych.

W projekcie proponuje się także podniesienie maksymalnego limitu wydatków budżetu państwa na finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych przez wyznaczonego operatora pocztowego z 593 mln zł do 750 mln zł w 2024 r. oraz z 651 mln zł do 1, 244 mld zł w 2025 r. (łącznie w kwocie 1,944 mln zł). Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, podniesienie tych kwot jest konieczne, ponieważ zabezpieczone w budżecie państwa na 2023 r. środki na finansowanie kosztu netto za 2021 i 2022 r. nie zostały wypłacone ze względu na brak decyzji KE oraz decyzji Prezesa UKE. Środki na 2023 r. również zostały wydatkowane. W związku z proponowanym zabezpieczeniem ww. odpowiednich środków finansowych, planowane jest w 2024 r. wypłacenie środków za 2021 i 2022 r., natomiast w 2025 r. za 2023 r. oraz 2024 r.

Zawarte w projekcie rozwiązania powinny przyczynić się do osiągnięcia założonego celu ustawy.

III. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności w krajach członkowskich OECD/UE?

Poselski projekt ustawy ma na celu umożliwienie wypłaty wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych przed wydaniem decyzji w sprawie dopuszczalności pomocy publicznej przez Komisję Europejską (KE). Finansowanie kosztu netto świadczenia usług powszechnych przez operatorów pocztowych poprzez transfer środków z budżetu państwa jest rozwiązaniem stosowanym w wielu państwach członkowskich Unii Europejskiej (mechanizm taki wprowadzono m.in. w Belgii, Czechach, Finlandii, na Litwie, Łotwie i we Włoszech). W części spośród wymienionych państw w aktach prawnych regulujących finansowanie kosztu netto świadczenia usług powszechnych nie ma przepisów odnoszących się do wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu netto przed wydaniem decyzji przez KE (Finlandia, Litwa, Łotwa, Włochy). W przepisach prawa belgijskiego i czeskiego natomiast *expressis verbis* wykluczono taką możliwość – w państwach tych określono, że wypłata rekompensaty jest możliwa dopiero po jej zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.

W Belgii, zgodnie z postanowieniami art. 24 ustawy o usługach pocztowych⁴, wszelkie nadmierne obciążenia⁵ wynikające z obowiązku świadczenia usługi powszechnej podlegają zwrotowi z budżetu państwa na podstawie wniosku operatora, składanego po zamknięciu roku obrotowego, za który operator uzna, że świadczenie usługi powszechnej spowodowało nadmierne obciążenie. Szczegółowe zasady dokonywania przez państwo płatności zawarte są w dekrete królewskim określającym koszt netto obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe i ustanawiającym zasady dotyczące

⁴ *Wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten*, <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2018/01/26/2018010510/justel#LNK0005>.

⁵ Określone na podstawie art. 23 ustawy o usługach pocztowych.

płatności interwencyjnych przez państwo⁶. Zgodnie z art. 7 §3 dekretu, jeżeli wniosek o interwencję państwa zostanie rozpatrzony pozytywnie, podlega on notyfikacji Komisji Europejskiej, a rekompensata nie może zostać przyznana do czasu przyjęcia przez KE decyzji w tej sprawie.

W Czechach, zgodnie z ustawą nr 29/2000 o usługach pocztowych⁷, państwo za pośrednictwem Czeskiego Urzędu Telekomunikacji rekompensuje operatorowi pocztowemu, na jego wniosek, koszt netto świadczenia usług stanowiących nadmierne obciążenie finansowe (§ 34d ustawy). W § 34e ustawy o usługach pocztowych określono, że w przypadku, gdy przed Komisją Europejską toczy się postępowanie w sprawie pomocy publicznej dotyczącej finansowania kosztu netto, postępowanie to traktowane jest jako postępowanie dotyczące zagadnienia wstępnego w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego. Czeski Urząd Telekomunikacji nie przekazuje środków na pokrycie kosztu netto do czasu podjęcia przez Komisję Europejską decyzji o zgodności ich przekazania z prawem UE.

W Finlandii, zgodnie z art. 33 i 34 ustawy o poczcie⁸, podmiot świadczący powszechne usługi pocztowe otrzymuje z budżetu państwa zwrot za część kosztu netto świadczenia powszechnych usług pocztowych, która stanowi nadmierne obciążenie finansowe (pozostałe podmioty funkcjonujące na rynku pocztowym partycypują w zwrocie kosztu netto podmiotowi świadczącemu powszechne usługi pocztowe). Decyzję o zwrocie podejmuje minister transportu i łączności na podstawie kalkulacji kosztu netto sporządzonej przez Fińską Agencję Transportu i Komunikacji (Traficom)⁹. Postanowienia ustawy o poczcie nie odnoszą się do kwestii finansowania

⁶ *Koninklijk besluit houdende de berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen van de aanbieder van de universele postdienst en houdende vaststelling van de regels met betrekking tot de betaling van de staatsussonkomst*, 20.12.2018 r., https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2018122005&table_name=wet.

⁷ *Zákon č. 29/2000 Sb. o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách)*, z późn. zm., tekst ujednolicony w jęz. czeskim: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-29>.

⁸ *Postilaki 415/2011*, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110415>.

⁹ W przepisach prawa fińskiego przewidziano możliwość rekompensaty w przypadku kosztu netto, rekompensata taka nie jest jednak wypłacana – operator usług powszechnych Posti na swojej stronie zamieścił informację, że działa na zasadach rynkowych, bez finansowania publicznego, <https://www.posti.com/en/group-information/operating-environment/>.

kosztu netto świadczenia powszechnych usług pocztowych przed wydaniem decyzji przez Komisję Europejską.

Na Litwie, zgodnie z art. 14 ust. 6 litewskiej ustawy o poczcie¹⁰, jeżeli świadczenie powszechnej usługi pocztowej stanowi nadmiernie wysokie obciążenie finansowe dla podmiotu świadczącego powszechną usługę pocztową, straty poniesione w trakcie świadczenia tej usługi zostaną zrekompensowane ze środków budżetu państwa. Tryb oraz kryteria przyznania rekompensaty określono w rezolucji rządu nr 310 z dnia 10.04.2013¹¹. Zarówno w ustawie jak i w rezolucji nr 310 nie zawarto przepisów regulujących kwestię rekompensaty za nadmiernie wysokie obciążenie finansowe w związku ze świadczeniem powszechnej usługi pocztowej przed wydaniem decyzji przez Komisję Europejską.

Na Łotwie, zgodnie z postanowieniami art. 31 ustawy o usługach pocztowych¹², koszty netto zatwierdzone przez organ regulacyjny są rekompensowane z budżetu państwa, z zastrzeżeniem warunków pomocy państwa dotyczących rekompensat z tytułu świadczenia usług publicznych dla niektórych przedsiębiorstw, którym powierzono świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Ministerstwo Transportu zapewnia wypłatę rekompensaty ze środków budżetu państwa przeznaczonych na ten cel w corocznej ustawie o budżecie państwa. Szczegółowe zasady dokonywania przez państwo płatności określa rozporządzenie Rady Ministrów nr 61 w sprawie zasad rekompensaty kosztów netto wypełniania powszechnych obowiązków świadczenia usług pocztowych¹³. Zgodnie z rozporządzeniem, jeśli organ regulacyjny (*Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisja*) zatwierdził kwotę kosztów netto za poprzedni rok kalendarzowy, w którym wykonywanie obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych spowodowało straty, operator

¹⁰ Lietuvos Respublikos pašto įstatymas, VIII-1141, 15.04.1999 z późn. zm., <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.78754/asr>.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 2008 m. Kovo 12 d. Nutarimo nr. 236 „dėl nuostolingų universalijų pašto paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.7DBC8032A9E>

¹² Pasta likums, <https://likumi.lv/ta/id/193574-pasta-likums>.

¹³ Noteikumi par universālā pasta pakalpojuma saistību izpildes tiro izmaksu kompensēšanu, <https://likumi.lv/ta/id/329453-noteikumi-par-universala-pasta-pakalpojuma-saistibu-izpildes-tiro-izmaksu-kompensesanu>.

świadczący powszechne usługi pocztowe, po zatwierdzeniu kwoty kosztów netto, ale nie później niż do dnia 30 listopada bieżącego roku, składa do Ministerstwa Transportu wnioski o rekompensatę. W ustawie ani w rozporządzeniu nie zawarto przepisów regulujących kwestię rekompensaty za nadmiernie wysokie obciążenie finansowe w związku ze świadczeniem powszechnej usługi pocztowej przed wydaniem decyzji przez Komisję Europejską.

We Włoszech, zgodnie z art. 3 ust. 12 dekretu legislacyjnego wdrażającego dyrektywę 97/67/WE¹⁴ (dalej: dekret legislacyjny), koszt świadczenia usługi powszechnej finansowany jest:

- a) poprzez transfery obciążające budżet państwa – kwoty transferów są określone ilościowo w umowie programowej zawartej pomiędzy Ministerstwem Rozwoju a operatorem świadczącym usługę powszechną;
- b) poprzez fundusz kompensacyjny.

Finansowanie poprzez fundusz kompensacyjny nie zostało zgłoszone Komisji Europejskiej w ramach notyfikacji pomocy publicznej w związku z umową programową zawartą pomiędzy Ministerstwem Rozwoju a operatorem świadczącym usługę powszechną (Poste Italiane) na lata 2020-2024¹⁵.

Dekret legislacyjny nie zawiera przepisów regulujących kwestie finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych przed wydaniem decyzji Komisji Europejskiej.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proponowane rozwiązania będą oddziaływać na:

- 1) Poczta Polska S.A. jako operatora wyznaczonego do świadczenia powszechnych usług pocztowych na lata 2016–2025:

¹⁴ Decreto Legislativo 22 luglio 1999, n. 261 Attuazione della direttiva 97/67/CE concernente regole comuni per lo sviluppo del mercato interno dei servizi postali comunitari e per il miglioramento della qualità del servizio, GU n.182 del 05-08-1999, <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:1999-07-22;261!vig=>.

¹⁵ State Aid SA.55270 (2020/N) – Italy. State compensations granted to Poste Italiane SpA for the delivery of the universal postal service for the period 2020-2024, 1.12.2020, C(2020) 8340 final, https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1/202110/288817_2252302_118_2.pdf.

- a. możliwość uzyskania, przed wydaniem decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej, wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług pocztowych,
 - b. zapewnienie prawidłowego wywiązania się z obowiązków ciążących na podmiocie wyznaczonym na operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe,
 - c. utrzymanie płynności finansowej, poprawa kondycji finansowej spółki,
 - d. ograniczenie ryzyka utraty konkurencyjności przez spółkę, likwidacji części placówek pocztowych, przeprowadzenia głębokiej restrukturyzacji, ogłoszenia upadłości,
 - e. konieczność zwrotu ew. uzyskanej wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług pocztowych w przypadku uznania jej niezgodności z postanowieniami decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej;
- 2) ministra właściwego do spraw łączności:
- a. przed ogłoszeniem decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej - możliwość uruchomienia wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług pocztowych, po uzyskaniu informacji o kwocie *netto* kosztów i stratach, jakie poniosła Poczta Polska S.A. w związku z wykonywaniem tych usług,
 - b. w terminie do 30 dni po ogłoszeniu decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej – weryfikacja prawidłowości finansowania wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług pocztowych z postanowieniami decyzji Komisji Europejskiej;
- 3) Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej:
- dodatkowe zadania - przekazywanie w określonym terminie ministrowi właściwemu do spraw łączności na jego wniosek, informacji o kwocie *netto* kosztów i stratach, jakie poniosła Poczta Polska S.A. w związku z wykonywaniem powszechnych usług pocztowych;
- 4) niezależnych biegłych rewidentów:

- dodatkowe zadania - weryfikacja kosztów i strat, jakie poniosła Poczta Polska S.A. w związku z wykonywaniem powszechnych usług pocztowych,
- 5) osoby fizyczne zamieszkujące terytorium RP oraz inne podmioty działające na terytorium RP jako potencjalni świadczeniobiorcy usług Poczty Polskiej S.A., zwłaszcza na terenach wiejskich i innych o niskim poziomie zaludnienia:
- a. równy dostęp do placówek pocztowych,
 - b. korzystanie z powszechnych usług pocztowych;
- 6) pracowników Poczty Polskiej S.A. (ponad 60 tys. zł. osób):
- a. utrzymanie miejsc pracy, ograniczenie ryzyka zwolnień,
 - b. terminowe uzyskiwanie należnych wynagrodzeń.

V. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Brak jest informacji odnośnie do tego, czy projekt ustawy był poddany konsultacjom społecznym.

VI. Wpływu na sektor finansów publicznych

Projekt może wywołać negatywne skutki finansowe dla budżetu państwa.

Projekt ustawy będzie skutkował zmianą przewidzianego w art. 5 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo pocztowe¹⁶ maksymalnego limitu wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie kosztu *netto* obowiązku świadczenia usług powszechnych na rok 2024 i 2025. W art. 2 projektu ustawy limit ten na 2024 r. wyznacza się na kwotę 750 mln zł., a na rok 2025 r. na kwotę 1 244 mln zł.¹⁷ Jednak rzeczywisty wzrost wydatków budżetu państwa w latach 2022-2025 na finansowanie kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług pocztowych stanowić może kwota 53 mln zł. Środki zabezpieczone w budżecie państwa na 2023 r. na finansowanie kosztu *netto* świadczenia powszechnych usług

¹⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 2042

¹⁷ W ustawie z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo pocztowe była to kwota 593 mln zł. na 2024 r. oraz 651 mln zł. na 2025 r.

pocztowych przez Poczta Polska S.A. w 2021 r. i 2022 r. nie zostały bowiem wypłacone¹⁸. Wobec tego konieczne jest zabezpieczenie (przesunięcie) tych środków w budżecie państwa na 2024 r. i 2025 r.¹⁹ Wzrost wydatków na świadczenie usług gwarantowanych przez państwo znajduje uzasadnienie w zmieniającej się sytuacji na rynku pocztowym (szerzej pkt VII) skutkującej zwiększeniem kosztów realizacji tych usług (obniżeniem osiąganych zysków).

Projekt nie wywołuje negatywnych skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Wprowadzenie mechanizmu wstępnej płatności na poczet finansowania kosztu *netto* obowiązku świadczenia pocztowych usług powszechnych zapobiegnie dalszemu pogorszeniu się sytuacji finansowej operatora – Poczty Polskiej S.A. w wyniku realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej. W konsekwencji proponowany mechanizm spowoduje poprawę kondycji finansowej spółki, pozwoli na utrzymanie płynności finansowej, co stanowi kluczową kwestię dla stabilnego funkcjonowania i dalszego rozwoju spółki. Ograniczy to ryzyko utraty konkurencyjności przez Poczta Polska S.A. na rynku pocztowym, likwidacji części placówek, filii lub agencji pocztowych, przeprowadzenia głębokiej restrukturyzacji, upadłości spółki²⁰.

Wskazując operatora wyznaczonego podmiot publiczny powierzył mu realizację usług gwarantowanych przez państwo. Pocztowe usługi powszechne, świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym przez operatora wyznaczonego, obejmują przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek listowych,

¹⁸ Powodem tego był brak decyzji notyfikacyjnej Komisji Europejskiej oraz brak zgody Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na wypłacenie pomocy publicznej dla Poczty Polskiej S.A. w oparciu o tzw. *comfort letter* (list gwarancyjny), potwierdzający wstępnie i nieformalnie zgodność proponowanej pomocy publicznej dla Poczty Polskiej S.A. z unijnymi przepisami

¹⁹ W 2024 roku jest planowane wypłacenie środków za lata 2021-2022. W pierwszym kwartale 2025 r. zaplanowano wypłatę pieniędzy za 2023 rok, a w czwartym kwartale przyszłego roku - za 2024 r.

²⁰ Zob. <https://www.rp.pl/biznes/art39604201-poczcie-polskiej-grozi-upadlosc-los-pracownikow-wisina-wlosku> [dostęp 22.02.2024 r.].

przesyłek dla ociemniałych, paczek pocztowych, a także sortowanie, przemieszczanie i doręczanie nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych. Operator wyznaczony świadczy te usługi na zasadach określonych w przepisach, pobierając z tego tytułu wynagrodzenie, przede wszystkim od klientów. Wykonywanie usług gwarantowanych oznacza m.in. utrzymywanie placówek pocztowych i infrastruktury pocztowej na terenie całego kraju (także na terenach słabo zaludnionych, niezależnie od ich rentowności) i funkcjonowanie nie mniej niż pięć dni w tygodniu. Generuje to wysokie koszty. Ogranicza konkurencyjność rynkową operatora wyznaczonego. Najwyższa Izba Kontroli wskazywała, że Poczta Polska S.A. w 2020 r. poniosła stratę 0,5 mld zł z tytułu świadczenia usług gwarantowanych przy obrotach rzędu 7 mld zł.²¹ Spółka również poniosła straty z tytułu świadczenia tych usług w 2021 r. i 2022 r.²² Na dochodowość Poczty Polskiej S.A. wpływa m.in. kurczący się rynek tradycyjnych listów, których liczba zmniejsza się o kilka procent rocznie. Rozwój Internetu i technologii komunikacyjnych powoduje ciągłe zmiany na rynku pocztowym, wymuszając adaptację do nowych realiów, zarówno operatorów pocztowych, jak i regulatora rynku. Nową sytuację na rynku logistyki pocztowej stworzą też regulacje dotyczące tzw. doręczeń elektronicznych, polegające na tym, iż podmioty publiczne – co do zasady – będą nadawały i odbierały korespondencję w elektronicznej formie.

Poprawa kondycji finansowej Poczty Polskiej S.A. i możliwość prawidłowego świadczenia powszechnych usług pocztowych może pozytywnie oddziaływać na funkcjonowanie podmiotów gospodarczych, których działalność jest związana z korzystaniem z takich usług, zwłaszcza gdy taka działalność jest prowadzona na terenach wiejskich lub innych o niskim poziomie zaludnienia (gdzie dostęp do usług podmiotów komercyjnych jest ograniczona, bo usługi te nie są opłacalne). Utrzymanie płynności finansowej przez Poczta Polską S.A. pozwoli tej spółce na terminowe wypłacanie pracownikom należnych wynagrodzeń, co wpłynie pozytywnie na prawidłowe funkcjonowanie rodzin tych pracowników (np. regulowanie rachunków).

²¹ Informacje o wynikach kontroli, Jakość i dostępność powszechnych usług pocztowych świadczonych przez Poczta Polską S.A., Najwyższa Izba Kontroli, Warszawa 2021, s. 7, <https://www.nik.gov.pl/plik/id,24554,vp,27301.pdf> [dostęp 22.02.2024 r.]

²² Sprawozdania finansowe Poczty Polskiej S.A. publikowane są na <https://www.poczta-polska.pl/o-firmie/dane-finansowe/sprawozdania-finansowe/> [dostęp 22.02.2024 r.]

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Projektowana ustawa nakłada na ministra właściwego do spraw łączności obowiązek weryfikowania zgodności dokonanego finansowania w celu zapewnienia zgodności wydatkowania środków z budżetu państwa z decyzją KE. Wejście w życie przedmiotowych regulacji spowoduje zatem zmianę obciążeń regulacyjnych po stronie ww. ministra.

IX. Wpływ na rynek pracy

Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na lokalny rynek pracy. Poprawa kondycji finansowej Poczty Polskiej S.A. ograniczy bowiem ryzyko zwolnień (redukcji etatów) pracowników, zwłaszcza tych zatrudnionych w placówkach pocztowych położonych na terenach słabo zaludnionych (w mniejszych miejscowościach, wioskach).

X. Wpływ na pozostałe obszary

Poprawa kondycji finansowej Poczty Polskiej S.A. i możliwość świadczenia powszechnych usług pocztowych może pozytywnie oddziaływać na prawidłowość funkcjonowania urzędów publicznych i innych podmiotów publicznych. Zapewni mieszkańcom całego kraju porównywalny dostęp do placówek i usług pocztowych (równy dostęp dla osób zamieszkujących tereny wiejskie lub inne o niskim poziomie zaludnienia).

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zgodnie z art. 4 projektu proponuje się wejście w życie ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zarówno projekt jak i jego uzasadnienie nie wskazują na planowaną ewaluację projektu.

XIII. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Poza listą posłów klubu parlamentarnego popierających projekt ustawy, do dokumentu nie dołączono załączników.

Autorzy:

dr Beata Stanibuła (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII)
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

dr Danuta Adamiec,
Justyna Branna,
Daniela Kupis,
Angelina Tazuszel,
Łukasz Żołądek (pkt III)
specjaliści ds. międzynarodowych
w Biurze Analiz Sejmowych

Kamila Sobieraj (pkt IV, VI, VII, IX, X)
specjalista ds. systemu gospodarczego
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

Deskryptory bazy REX: ocena skutków regulacji, poczta, pomoc publiczna, Komisja Europejska, notyfikacja, projekt ustawy.

Weryfikacja: Agnieszka Tomaszewska (pkt I, II, V, X, XI, XII, XIII), Dobromir Dziewulak (pkt III), Kamilla Kurczewska (pkt IV, VI, VII, IX, X).

